

Πρεσβυτέρου Βασιλείου Κοκολάκη
ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ
«π. ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΡΟΥΖ,
Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ»

τοῦ ἱερομ. Δαμασκηνοῦ,

ἐκδ. ΜΥΡΙΟΒΙΒΛΟΣ

Ἐδῶ και λίγο καιρό ἔχει κυκλοφορήσει τό βιβλίό τοῦ Ἱερομονάχου Δαμασκηνοῦ «Ἡ ζωή καί τό ἔργο τοῦ π. Σεραφεῖμ Ρόουζ» ἀπό τίς ἐκδόσεις «Μυριόβιβλος».

Τό ιδιαίτερο χαρακτηριστικό αὐτοῦ τοῦ βιβλίου εἶναι ὅτι δέν ἀπευθύνεται σέ ὅλους!

Ὁ π. Σεραφεῖμ εἶναι Ἀμερικανός, γεννημένος τό 1934 στό Σαν Ντιέγκο τῆς Καλιφόρνιας. Μετά ἀπό μία ἔντονη πνευματική Ὀδύσσεια ἐπηρεάζεται πρὸς ὄφελός του ἀπό Ρώσους τῆς Διασποράς.

Μέ μία πρώτη ἐξωτερική καί πρόχειρη ματιά θά τό χαρακτήριζε κάποιος πολύ χοντρό καί γεμάτο μέ λεπτομέρειες. Ὅμως δέν εἶναι αὐτή ἡ ἀλήθεια! Καί αὐτό διότι ὁ π. Σεραφεῖμ Ρόουζ δέν εἶναι ἕνας ψευτοκουλτουριάρης ἐπαναστάτης κατά τῆς ὁποιασδήποτε πίστεως ἢ ιδεολογίας καί κατά τοῦ ὁποιοῦδήποτε ἀνθρωπίνου κυβερνητικοῦ συστήματος.

Ἀντιθέτως εἶναι ἕνας καλοπροαίρετος βαθύς καί εἰλικρινής ἀναζητητής τῆς Μίας καί Μοναδικῆς Ἀλήθειας πού τελικῶς τήν βρίσκει. Ἡ λεπτομερής καταγραφή τῶν συμβάντων κατά τήν περίοδο τῶν σπουδῶν του καί μετέπειτα, ἀποτελεῖ τήν κυρία αἰτία τοῦ ὄγκου τοῦ βιβλίου πού ὠστόσο δέν κουράζει. Δέν ἀποτελεῖ περιττολογία.

Ὁ ἀπώτερος σκοπός τοῦ βιβλίου εἶναι νά καταδείξει ἀκόμη καί στόν πιό δυσκολόπιστο ὅτι δέν ἦταν ἕνας νέος πού ἤθελε νά ἔχει ἀπλῶς ἐμπειρίες ἀπό τίς διάφορες θρησκείες. Ἦ ἔστω ἕνας νέος πού λόγῳ μιᾶς ἀτελείωτης ἐφηβείας ἐπιθυμοῦσε νά ζεῖ ὅλη του τή ζωή μέ δῆθεν φιλοσοφικούς ὑπαρξιακούς προβληματισμούς γιά νά λέει ἐπιδεικτικά ὅτι τίς ἔχει περάσει κι' αὐτές. Ἀλλά θέλει νά καταδείξει ὅτι εἶχε συνειδητά, ἕως μάλιστα θανάτου, μνηθεῖ σέ μία ἄλλη νοοτροπία, σέ μία ἄλλη κουλτούρα, πού κάθε φορά ὁμως ἀφοῦ τήν εἶχε μελετήσει σέ βάθος τόν ὀδηγοῦσε σέ κάποιο ἀδιέξοδο πού τόν ἔκανε νά ψάχνει νά βρεῖ ἄλλοῦ τήν Ἀλήθεια. Ἔτσι ὥστε ἡ κάθε ἐπόμενη μύησή του ἦταν καλύτερη ἀπό τήν προηγούμενη.

Περνᾶ λοιπόν ἀπό τόν Προτεσταντισμό -στόν ὁποῖο ἀνακαλύπτει ὅτι ἀνήκουν ἄνθρωποι πού ζοῦν γιά αὐτόν τόν κόσμο, πού τά πάντα τά κρίνουν βάσει τῆς λογικῆς καί πού ὁ θεός τους εἶναι ἀδύναμος, πλασμένος μέ βάση τά γοῦστα τοῦ ἀνθρώπου - στό Νίτσε, πού ἀπεχθάνεται μέν τήν ἀπόλαυση τῆς ἐπίγειας εὐτυχίας, τήν τυποποίηση, τή νοοτροπία τῆς μάζας, ἀλλά φθάνει στό παράλογο καί τό μηδενισμό ἀφοῦ ἀποδέχεται μόνο ὅ,τι εἶναι λογικό καί ἐπομένως ἀπορρίπτει τόν ἴδιο τόν Θεό.

Ἀπό τό Νίτσε βυθίζεται ἀκόμη περισσότερο στήν τρέλλα τοῦ Κάφκα, τοῦ Καμύ, τοῦ Ἴονέσκο.

Καταφεύγει στή λύτρωση πού πρότεινε ὁ Βουδισμός ζέν διά τῆς μυστικότητάς του σύμφωνα μέ τήν ὁποία τό μυστικό τῆς ζωῆς εἶναι νά σταματήσεις νά τή σκέφτεσαι. Ἀπλῶς νά τή ζεῖς. Διαπιστώνει ὅμως ὅτι ὁ δρόμος τοῦ ζέν ἀρμόζει περισσότερο στή μοντέρνα κουλτούρα.

Ἔτσι μυεῖται στόν Ἰνδουισμό ὅπου ἀναζητοῦσε στούς οὐρανοῦς τήν ὑπέρτατη πραγματικότητα, τό Βράχμα, καί μὴν βρίσκοντάς την εἰσέρχεται σέ μία πύο προσγειωμένη παράδοση, τήν κινεζική ὅπου ἀπώτερος σκοπός εἶναι νά γίνεις μέν ἀγαθός ἄνθρωπος, μέσα ὅμως ἀπό μία ἀνθρωποκεντρική ὀρθή διδασκαλία.

Ἐπομένως ἀπό τή μία πλευρά εἶχε ἀπογοητευθεῖ ἀπό τίς ἀνατολικές θρησκείες , ἀπό τήν παναίρεση τοῦ οἰκουμενισμοῦ καί βέβαια ἀσυζητητί ἀπέρριπτε τό νά πουλήσει τήν ψυχή του στό σατανά.

Ἀπό τήν ἄλλη, ὁ μοντέρνος ἀμερικανοχριστιανισμός δέν τόν γέμιζε, διότι διέκρινε ὅτι ἦταν ψεύτικος χωρίς πόνο, σταύρωση καί ἄσκηση. Ἔτσι φθάνει ἀρχικῶς νά ταυτισθεῖ μέ τήν δυσαρέσκεια τῆς κοινωνίας. Καί αὐτή ὅμως ἡ ταύτιση τόν ὀδηγεῖ σέ ἀδιέξοδο. Ἡ ἀντικουλτούρα τῆς γενιάς του (κίνημα τῶν Μπίτνικς) ἀποτελοῦσε γι'αὐτόν μία ἀκόμη μόδα τοῦ συρμοῦ. Αἰσθανόταν ἀποξενωμένος λοιπόν καί μέ ὅσους εἶχαν ἐξεγερθεῖ κατά τῆς κοινωνίας αὐτῆς....

Ἐκτός ὅμως ἀπό αὐτές τίς ἀπορρίψεις διαφαίνεται μέσα ἀπό τό κείμενο ὁ τρόπος πού καυτηρίαζε τά διάφορα ἀνθρώπινα ἰδεολογικά συστήματα ἀλλά καί κάποιους ἐκπροσώπους αὐτῶν τῶν νοοτροπιῶν. Τόν μοντερνισμό, τόν διαφωτισμό, τόν ἀνθρωπισμό, τόν ρεαλισμό, τούς «ψευτοηγέτες» Μάρξ, Φρόϊντ, Δαρβῖνο, τόν Φιλελευθερισμό, ἐθνικοσοσιαλισμό, ἰδεαλισμό, τό μηδενισμό, τόν ἀναρχισμό, τόν βιταλισμό, τόν ἀποκρυφισμό καί τό ἐνωτικό δῆθεν πνεῦμα τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων.

Ἐνα ἄλλο σημαντικό στοιχεῖο πού πρέπει νά ἀναφερθεῖ ἀπό τή ζωή τοῦ π. Σεραφεῖμ εἶναι ὁ ἀκραῖος ἐξαναγκασμός πού κάνει στόν ἀληθινό Θεό γιά νά τοῦ ἀποκαλυφθεῖ. Δέν κοροϊδεύει τόν Θεό. Ἀλλά τόν προκαλεῖ νά τοῦ μιλήσει. Κι' ὁ Θεός τό βλέπει αὐτό καί, ὅπως ἔκαμε μέ τόν Ἀπόστολο Παῦλο πού εἶχε ἀγαθή προαίρεση καί τοῦ ἀποκαλύφθηκε, ἔτσι καί στόν π. Σεραφεῖμ. Δέν τόν ἐγκατέλειψε. Τό «χέρι» Του πάντα τόν κρατοῦσε καί τόν σήκωνε ὅταν ἔπεφτε.

Ὁ Ἀπ. Παῦλος πιστός τηρητής τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου. Ὁ π. Σεραφεῖμ πιστός ἕως θανάτου τῆς τίμιας μέ τόν ἑαυτό του ἀναζητήσεως τῆς Ἀλήθειας. Καί στούς δυό ὁ Τριαδικός Προσωπικός Θεός ἀποκαλύπτεται.

Γι'αυτό, τοῦτο τό βιβλίό εἶναι μονάχα γι'αυτούς πού ἔχουν τήν ἀληθινή ἐν Χριστῷ «τρέλλα» νά βροῦν τόν Θεό. Γι' αυτούς πού βασανίζονται εἰλικρινά ἕως θανάτου νά βροῦν τήν αἰτία καί τό σκοπό τῆς ὑπάρξεώς τους...

Μία μικρή ἀποσπασματική γεύση ἀπό τό ἴδιο τό κείμενο:

«Ὅσο περισσότερο ὑποφέρεις καί ἀντιμετωπίζεις δυσκολίες καί ζητῶς ἀπεγνωσμένα τό Θεό, τόσο πιά πολύ Ἐκεῖνος θά προστρέξει νά σέ βοηθήσει , νά σοῦ ἀποκαλύψει Ποιός εἶναι καί νά σοῦ δείξει πῶς νά βρεῖς τήν ἔξοδο».

«Ὅμως ὁ ἄνθρωπος τῆς Ἐσχατῆς Ἀμφιβολίας ...τῆς ἀρνήσεως τῶν πάντων, πέφτει τελικά στήν ἴδια παγίδα ὅπως καί οἱ ψευτοπαρηγορητές οἱ ὁποῖοι ἐκλογικεύουν τά βάσανα τῆς ζωῆς διότι καί οἱ δύο αὐτοί ἔχουν σκεφθεῖ σέ ὑπερβολικό βαθμό,... νά δώσουν νόημα στή ζωή καί νά τήν ἐξηγήσουν. Ὁ μὲν πρῶτος τήν ἐξηγεῖ πολύ εὔκολα, οἱ δέ ἄλλοι βρίσκουν πιθανῶς πολύ εὔκολη τήν ἔλλειψη ἐξηγήσεως. Ὅμως καί οἱ δύο ἐμπιστεύονται τό νοῦ.

...Ὡ περήφανε καί ματαιόδοξε ἄνθρωπε! Δέν μπορείς νά κατανοήσεις τή ζωή –νά τήν κατανοήσεις πραγματικά- μέχρις ὅτου τή ζήσεις πολύ βαθιά ἀπ' ὅσο ἀποκαλύπτει ἡ ἀπλή ἀμφιβολία σου...

....βρίσκεσαι σέ ἀδιέξοδο διότι ἔχεις προσεγγίσει τό μυστήριο τῆς ὑπαρξῆς μέ τό νοῦ σου,μέ ἐρωτήματα καί ἀπαιτήσεις γιά ἐξηγήσεις...

...στήν πραγματικότητα, αὐτό τό μυστήριο μπορεῖ μονάχα νά προσεγγισθεῖ μέ μετάνοια, ταπείνωση, προσευχή καί ἀποδοχή....

...Ἄν προστατεύεις τόν ἑαυτό σου ἔστω κι'ἀπό τόν παραμικρό πόνο γιά νά καταφύγεις στήν ὀρθολογική στάση τῆς ἀμφιβολίας, τότε τό λάθος βρίσκεται στόν ἑαυτό σου καί ὁ κόσμος δέ μοιάζει νά ἔχει νόημα , ἀκριβῶς ἐπειδή ἐσύ πού τόν ἐξετάζεις δέν ἔχεις νόημα.»

«...ἀπό τή μιά πλευρά εἶναι ἡ πίστη στόν κόσμο καί στή θρησκεία τοῦ ἑαυτοῦ -καρπός τῆς ὁποίας εἶναι ὁ θάνατος – καί ἀπό τήν ἄλλη ἡ πίστη στό Χριστό, τόν Υἱό τοῦ Θεοῦ, στόν Ὅποιο μόνο ὑπάρχει Αἰώνια Ζωή».

Ἄς ἀφήσουμε ὁμως τόν ἴδιο τόν ἀναγνώστη νά βυθισθεῖ στήν κατανόηση τῶν λόγων τοῦ π. Σεραφεῖμ.